

ТОКАРЄВА К. О.

кандидат юридичних наук, науковий
співробітник НДІ правового
забезпечення інноваційного розвитку
НАПрН України

ТИМОЩЕНКОВА Н. В.

студентка Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого
інституту підготовки кадрів для органів
юстиції України

УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ В УКРАЇНІ Й ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Стаття присвячена аналізу напрямам політики України та розвинутих зарубіжних країн у сфері боротьби з ухиленням від сплати податків. Аналізуються санкції за відповідну дію та інститути, створені з метою зниження рівня ухилення від сплати податків, їх розглянуто у контексті податкового навантаження та відсотку тіньової економіки у країнах у порівнянні до загального відсотку ВВП. На підставі аналізу податкового навантаження, співвідношення відсотку тіньової економіки до загального ВВП держав, санкцій за відповідне правопорушення та інститутів, утворюючих сприятливий податковий клімат в Україні та закордоном визначені основні напрямки вдосконалення вітчизняної політики на цьому поприщі.

Ключові слова: ухилення від сплати податків, тіньова економіка, інститути боротьби з ухиленням від сплати податків, податкове навантаження, сприятливий податковий клімат.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Панура Ю. В Теорія фіскального регулювання економіки : навчально-методичний комплекс. Ірпінь, 2011. С. 63.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page7>.

3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/>.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
5. Size and Development of the Shadow Economy of 31 European and 5 other OECD Countries from 2003 to 2015: Different Developments. 2015. URL: <http://www.econ.jku.at/members/Schneider/files/publications/2015/ShadEcEurope31.pdf>.
6. Обзор налоговой системы Швейцарии. URL: <https://www.s-ge.com/sites/default/files/cserver/publication/free/ihb-10-overview-of-the-swiss-tax-system-in-russian-s-ge.pdf>.
7. Swiss Criminal Code. URL: <https://www.admin.ch/opc/en/classified-compilation/19370083/201801010000/311.0.pdf>.
8. Member States capabilities in fighting tax crimes. URL: <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/124692/Austria%20fiche.pdf>.
9. Зарубежная практика противодействия уклонению от уплаты налогов и возможности её применения в России. URL: http://iupr.ru/domains_data/files/zurnal_32/NAATYZh%20D.H..pdf.
10. Корягіна Т. В. Проблема ухилення від податків та наслідки цього явища для бюджету України. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/1/148.pdf>.
11. Моніторинг рівня податкового навантаження в Україні та країнах ЄС. URL : <http://sf.tneu.edu.ua/index.php/sf/article/viewFile/1003/1011>.
12. Аналіз податкового навантаження в Україні та шляхи його оптимізації. URL: http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2014/24_6/49.pdf.

REFERENCES

1. Panura Yu. 2011. *In Theory of Fiscal Regulation of Economics: Educational-methodical complex*. Irpin,
2. *The Criminal Code of Ukraine dated April 5, 2001 No. 2341-III*. [online] Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page7>.
3. *The Tax Code of Ukraine dated 02.12.2010 No. 2755-VI*. [online] Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/>.
4. *Code of Ukraine on Administrative Offenses dated 07.12.1984 No. 8073-X*. [online] Available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

5. *Size and Development of the Shadow Economy of 31 European and 5 other OECD Countries from 2003 to 2015: Different Developments.* [online] Available at: <http://www.econ.jku.at/members/Schneider/files/publications/2015/ShadEcEurope31.pdf>.
6. *Review of Switzerland's tax system.* [online] Available at: <https://www.s-ge.com/sites/default/files/cserver/publication/free/ihb-10-overview-of-the-swiss-tax-system-in-russian-s-ge.pdf>
7. *Swiss Criminal Code.* [online] Available at: <https://www.admin.ch/opc/en/classified-compilation/19370083/201801010000/311.0.pdf>.
8. *Member States' capabilities in the fight against tax crimes.* [online] Available at: <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/124692/Austria%20fiche.pdf>.
9. *Foreign practice of counteraction to tax evasion and the possibility of its application in Russia.* [online] Available at: http://iupr.ru/domains_data/files/zurnal_32/NAATYZh%20D.H..pdf.
10. Koryagina T. *The problem of tax evasion and the consequences of this phenomenon for the budget of Ukraine.* [online] Available at: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/1/148.pdf>.
11. *Monitoring the level of tax burden in Ukraine and EU countries.* [online] Available at: <http://sf.tneu.edu.ua/index.php/sf/article/viewFile/1003/1011>.
12. *Analysis of tax burden in Ukraine and ways to optimize it.* [online] Available at: http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2014/24_6/49.pdf.

ТОКАРЕВА Е. О.

кандидат юридических наук, научный сотрудник НИИ правового обеспечения
инновационного развития НАПрН Украины

ТИМОЩЕНКОВА Н. В.

студентка Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого
института подготовки кадров для органов юстиции Украины

УКЛОНЕНИЕ ОТ УПЛАТЫ НАЛОГОВ И ПУТИ ЕГО ПРЕОДОЛЕНИЯ В УКРАИНЕ И ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАНАХ

Статья посвящена анализу направлений политики Украины и развитых зарубежных стран в сфере борьбы с уклонением от уплаты налогов. Анализируются санкции за соответствующее действие и институты, созданные с целью снижения уровня уклонения от уплаты налогов, они рассмотрены в контексте налоговой нагрузки и процента теневой экономики в странах по сравнению с общим процентом ВВП. На основании анализа налоговой нагрузки, соотношения процента теневой экономики в общем ВВП стран,

санкций за соответствующее правонарушение и институтов, образующих благоприятный налоговый климат в Украине и за рубежом определены основные направления совершенствования отечественной политики на этом поприще.

Ключевые слова: уклонение от уплаты налогов, теневая экономика, институты борьбы с уклонением от уплаты налогов, налоговая нагрузка, благоприятный налоговый климат.

TOKARIEVA K. O.

PhD, researcher of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Law Sciences of Ukraine

TIMOSHCHENKOVA N. V.

Student of the Yaroslav Mudryi National Law University Personnel Training Institute for the Bodies of Justice of Ukraine

DEPRIVATION OF THE PAYMENT OF TAXES AND WAYS OF ITS OVERCOMING IN UKRAINE AND FOREIGN COUNTRIES

Problem setting. The percentage of the shadow economy in Ukraine is growing with every year what is literally happening due to many factors, including money laundering, unfriendly tax climate, unreasonably high tax burden, the absence of the proper legislation, tax culture etc. In order to decrease the shadow economy level in Ukraine and ensure the sustainable development of the domestic economy, raise the GDP, standard of living of the citizens, credibility of the country in the international scene and comply the domestic legislation with the legal and regulatory framework of the European Union it is necessary to investigate foreign successful experience within the tax evasion policy.

Target of research. The purpose of the article is to determine and analyze the key directions of state policies, real and nominal tax burdens, tax legislation and doctrine in the foreign countries in the context of anti-avoidance tax policy in order to compare them with the current situation in Ukraine and formulate theoretical and practical conclusions on further development of the domestic policy.

The object of this study is the set of measures aimed at fighting against tax evasion regulated by a set of normative legal acts.

Analysis of recent research and publications. The scientific and theoretical concepts of anti-avoidance tax policy are disclosed both in the works of Ukrainian and foreign scientists Y. V. Panura, T. V. Koriagina, O. V. Koval, E. Romanyuita, J. Kepler and others. Besides, current criminal, administrative and tax legislations were used.

Article's main body. It is proved in the article that the sanctions for tax evasion are not all the same, but are really alike. So, the real matter was not in the sanctions on the tax evasion, but on effectively working preventive actions in the developed countries which are absent in Ukraine.

Therefore it seems advisable to review the point of those measures and their purposes in Sweden, USA, Germany etc. The described preventive institutes like IRS in the USA, tax police and grading system of the tax collectors in Germany are the example of the comprehensive approach of anti- avoidance tax policy, because they make the tax and other branches of the legislature work by functioning of such institutes. Calculations of the scientists in the fields of economy and law clarify on the tax burdens in the developed countries and in Ukraine. The further comparison of the numbers gives the clear vision of the big difference what makes Ukraine one of the most undeveloped countries within the European Union as real and nominative tax burdens in the investigated developed countries and in Ukraine show the signal to legislative and institutive changes. Such result is the call to action to Ukrainian legislative authorities with the regard to develop the current situation with low standards of life, high tax burdens and renovate the tax legislation within the effectively working institutions. Such step will make Ukraine closer to the full compliance with the EU's legislature.

Conclusions and prospects for development. This investigation of doctrine and current legislature gives the clear vision of the key directions of the further policy development. It was clarified on the step by step tax rates lowering and widening the tax basis, developing the system of tax administration etc. Also, it worth mentioning that development of the tax systems in several directions simultaneously will make Ukraine more reliable partner and raise the credibility in the international scene.

Key words: tax avoidance, tax evasion, anti-avoidance tax policy, tax burden.